

af mange Sager, dersom Amtmanden skulde være ubeløstet fra Forhandlingerne i Amtsraadet. Der udfordres i et saadant en ikke ringe Sum af juridiske Kundskaber, som, naar den ikke findes repræsenteret hos Formanden, hvor man er berettiget til at fordrø den, maa staffles tilbeie paa anden Maade. Dersom man altsaa ikke kunde enes om ved frit Valg at forshne Amtsraadet med den juridiske Dygtighed, som det behøver, seer jeg ingen anden Udvei, end at det maatte benytte leiede juridiske Kræfter; men om dette vilde være heldigere end det nuværende Forhold, skulde jeg i allerhøieste Grad betvivle. Det kan være noget Ydmygende for et gammelt Amtsraadsmedlem at gjøre en saadan Beskjendelse, men jeg formoder, at de Fleste, der have virket paa dette Omraade, vilde tilræde mine Udtalelser, idetmindste naar de have været saa heldige at have en dygtig Amtmand til Formand. Der er fremsat en Bemærkning, som blev tillagt en særdeles Vægt, ikke alene af det ærede Medlem for Viborg Amts Afd. Valgkreds (Kjær), der først fremkom med den, men ogsaa af flere ærede Talere efter ham; det var en Bemærkning, som fra hans Mund løb noget skarpt, nemlig at Sognepræsten var stillet ligeoverfor Forstanderskaberne som Spion i Skolevæsenets Sager. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at den Control, som Præsten efter Lovudkastet vil kunne udøve i Skolevæsenets oeconomicke Anliggender, vil være i høi Grad begrænset. Det vil nemlig ingenlunde være en Control med samtlige Skolevæsenets oeconomicke Anliggender, men kun en Control med dem, forsaavidt de staae i Forbindelse med selve Skolens Gjerning; videre har det i det Mindste ikke været min Hensigt at ville gaae. Det er en Selsølg, at naar et Forstanderskab ikke skulde opfylde sin Forpligtelse imod en Skolelærer, f. Ex. ved ikke at betale ham hans Løn, stauer det ham fuldstændig frit for at klage derover og at fremtvinge det, uden at han behøver at gjøre det gennem Præsten; men naar der derimod er Tale om Forsømmelser i den Art af Foranstaltninger, som ere ubetinget nødvendige, for at Skolens Gjerning kan udrettes og gennemføres — man tænke sig f. Ex., at en Skolestue

mangler Døre, Vinduer og Sligt —, saa er der ikke her foreslaet, at Præsten — hvad det følger af sig selv, at han som enhver Sognebeholder kunde gjøre — overhovedet kan klage til Amtet; men her er foreskrevet en Forretningssgang, som jeg netop troer er mere hensynsfuld ligeoverfor Forstanderskabet, end en saadan directe Klage til Amtsraadet vilde være, nemlig at Præsten i saa Tilfælde derom skriftlig skal henvende sig til Sogneforstanderskabet. Hvis dette ikke afhjælper Manglen, gaaer han videre med Klagen til Skoledirectionen, og den ender da tilsidst i Amtsraadet; men det er en Selsølg, at det ellers ikke vil kunne formenes ham at gaae den directe Vei. Jeg maa med Hensyn til § 4 endnu kun tilføie, at jeg ved Bestemmelsen af Præstens Forhold ligeoverfor Forstanderskabet havde troet at være kommen i det Mindste meget nær til, hvad det ærede Thing selv i sin Tid har betegnet som det Dnsstelige i saa Henseende i et Lovudkast, der, saavidt jeg erindrer fremkom ved privat Initiativ, men som ikke blev endelig fuldført. — De øvrige enkelte Bemærkninger, som forskjellige ærede Medlemmers Udtalelser kunde foranledige mig til, skal jeg opsætte til imorgen, da Tiden er saa langt fremrykket.

Formanden: Der er endnu 12 Medlemmer, der have ønsket at udtale sig om Sagen, og jeg finder det derfor rigtigt nu at standse Forhandlingerne.

Før jeg slutter Mødet, skal jeg meddele, at jeg fra Folkethingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds (Fallefen) har modtaget et Andragende med Bilag fra affediget Capitain, Grev Platen-Hallermund, om at blive tillagt Pension, hvilket Andragende af den nævnte Folkethingsmand er begjært afgivet til Finansudvalget.

Folkethingsmanden for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Notwitt) har underrettet mig om, at han ønsker Thingets Tilladelse til at stille en Forespørgsel til Indenrigsministeren, saalydende:

„Kan det ventes, at den høitærede Indenrigsminister vil foretage Skridt til en For-